

Prvi kolokvij iz Analize 3

16. november 2009

1. Reši enačbo $(x + y) dx + (x - y - 2) dy = 0$.
2. Reši enačbo $x^2 y' = x^2 y^2 + xy + 1$.
3. Opiši družino krivulj, ki družino grafov $\{y = Cx^2; C \in \mathbb{R}\}$ povsod seka pod kotom $\pi/4$.
4. Naj bosta p in q zvezni funkciji na $\mathbb{R}$. Dokaži, da je prostor rešitev enačbe $y' + py = q$ translacijsko invarianten natanko takrat, ko sta p in q konstantni funkciji.
Translacijska invariantnost pomeni, da je za vsako rešitev y in vsak $t \in \mathbb{R}$ funkcija $x \mapsto y(x + t)$ spet rešitev enačbe.

Rešitve so na dalj.

Prvi kolokvij iz Analize 3

29. november 2007

1. Reši enačbo

$$y' = (x - y + 1)^2 + x - y$$

ob robnem pogoju $y(0) = 6$.

Nasvet: uvedi novo spremenljivko.

2. Reši enačbo

$$y' = x^3(y - x)^2 + \frac{y}{x}.$$

3. Poišči vse gladke (C^1) krivulje v $\mathbb{R}^2$, za katere v vsaki točki velja, da je x -koordinata presečišča normale z abscisno osjo enaka y -koordinati presečišča tangente z ordinatno osjo.

4. Reši enačbo

$$x \, dy = (x^5 + x^3 y^2 + y) \, dx.$$

Prvi kolokvij iz Analize 3

24. november 2008

1. Za katera naravna števila m, n ortogonalno družino k družini krivulj $y^m = Cx^n + 1$ tvorijo same elipse?
2. Kateremu pogoju morata zadoščati funkciji P in Q , da bo imela enačba

$$P(x, y) dx + Q(x, y) dy = 0$$

integrirajoči množitelj oblike $\mu = \mu(xy)$ (torej odvisen zgolj od produkta spremenljivk)?

Reši

$$\left(xy^2 + 2y - \frac{1}{x}\right) dx = \left(x^2y - 2x + \frac{1}{y}\right) dy.$$

3. Reši enačbo

$$x^4(y^2 + 2y + 3y') = 1 - 6x - x^4.$$

Nasvet: najprej se znebi linearne člena.

4. Reši enačbo

$$xy' = x^2e^{-y} + 2.$$

Lahko poskusiš z vpeljavo nove spremenljivke.

Drugi kolokvij iz Analize 3
17. januar 2008

1. Določi funkcijo f , da bo enačba

$$2y'^2 + f(x, y)y' + y = 0$$

imela singularno rešitev. To rešitev tudi poišči.

2. Reši enačbo

$$y''y = 3y'^2 + yy'$$

ob robnih pogojih $y(0) = 1$, $y'(0) = -1$.

3. Pokaži, da linearno diferencialno enačbo drugega reda s konstantnimi koeficienti lahko s pomočjo integrirajočega množitelja zreduciramo na linearno diferencialno enačbo prvega reda. Natančneje, ob danih $p, q \in \mathbb{R}$ najdi takšno število r (lahko je kompleksno) in takšno funkcijo $\mu = \mu(x)$, da bo veljalo

$$[\mu(y' + ry)]' = \mu(y'' + py' + qy).$$

4. Imejmo dve diferencialni enačbi z zveznimi realnimi koeficienti p_1, q_1, p_2, q_2 , in sicer

$$y'' + p_j y' + q_j y = 0 \quad (1)$$

za $j = 1, 2$. Privzemimo, da je $|p_1(x)| \leq |p_2(x)|$. Če vzamemo poljubna para rešitev enačb (??) in z W_1 ter W_2 označimo pripadajoči determinanti Wronskega, ali iz $\lim_{x \rightarrow \infty} W_1(x) = 0$ sledi $\lim_{x \rightarrow \infty} W_2(x) = 0$? (Če je odgovor nikalen, najdi kak protiprimer.)

Kaj pa, če sta p_1 in p_2 pozitivni funkciji?

5. [bonus naloga] Naj bo funkcija $y = f(x)$ rešitev enačbe

$$4y'' + 8y' = -5.$$

Pokaži, da ima funkcija

$$g(x) = \frac{f(x)^2}{f(x)^4 + 1}$$

maksimum na $\mathbb{R}$.

Drugi kolokvij iz Analize 3

26. januar 2009

1. Reši enačbo $x^2 y'' - 2y = \sin \log x$.
2. Reši enačbo $y'' + 2y' + 2y = e^{-x} \sin^{-1} x$.
3. Privzemimo, da funkcija $y \in C^2(\mathbb{R})$ zadošča pogojem

$$y'' = -|y|, \quad y(0) > 0, y'(0) = 0.$$

Pokaži, da ima y natanko eno ničlo na $(0, \infty)$.

- *4. Naj bo $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ omejena zvezno odvedljiva funkcija. Dokaži, da je vsaka rešitev naloge $y' = f(y)$ monotona (torej nepadajoča ali nenaraščajoča).
5. Reši sistem enačb

$$\begin{aligned} \dot{x} - x - y &= 0 \\ \dot{y} - 8x + y &= 0. \end{aligned}$$

* Dodatna naloga; enakovredna ostalim.

Odgovore dobro utemelji.

Drugi kolokvij iz Analize 3

11. januar 2010

1. Reši sistem $y' = Ay$, kjer je

$$A = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 3 \\ 0 & 1 & 1 \\ -1 & 0 & 4 \end{bmatrix}$$

2. Poišči ekstremale funkcionala

$$I(y) = \int_0^{\pi/2} (5y^2 + y'^2 - y \sin x) dx.$$

ob pogojih $y(0) = 0$, $y(\pi/2) = 1$.

3. Najdi geodetke na stožcu $x^2 + y^2 = z^2$, $z > 0$. V posebnem primeru nalogo reši za pot od $(1,0,1)$ do $(3,4,5)$. Lahko poskusiš reševati v cilindričnih koordinatah.
4. Naj bo q zvezna absolutno integrabilna funkcija na $\mathbb{R}$, y pa naj bo omejena C^2 rešitev enačbe $y'' + qy = 0$.
- a) Dokaži, da je $\lim_{x \rightarrow \infty} y'(x) = 0$.
- b) Dokaži, da obstaja neomejena rešitev dane diferencialne enačbe.

Namig: determinanta Wronskega.

Trditev b) lahko dokazuješ ob privzetku trditve a).

Odgovore dobro utemelji.